

DZIECI OBOJĘTNE UCZUCIOWO

Zaburzenia emocjonalne często towarzyszą dzieciom w wieku przedszkolnym, prowadząc nieuchronnie do problemów wychowawczych.

Dzieci obojętne uczuciowo mają problemy w nawiązaniu kontaktu uczuciowego z innymi ludźmi. Napotykają na trudności przy próbie współodczuwania radości i smutku. Ich mimika jest mało ekspresywna, częściej prezentuje złość i wrogość. Kontakt wzrokowy jest nikły, dziecko nie dąży do jego nawiązania ani utrzymania.

Dzieci traktują z obojętnością uczucia innych, nie angażują się emocjonalnie w relacje interpersonalne. Izolacja jest niekiedy formą protestu i buntu. Nie wchodzi w interakcje społeczne z obawy przed odrzuceniem.

Można zaobserwować następujące typy dzieci:

- ✓ **zmotywowane- napięte**- skrupulatne, staranne, niepewne swoich umiejętności. Są bardzo związane z matką. Boją się zostać w przedszkolu wśród nowych osób i sytuacji. Jednocześnie w środowisku domowym potrafią zachowywać się swobodnie.
- ✓ **podporządkowane- uległe**- małomówne, posłuszne, grzeczne, uczynne, przyjacielskie. Są nieufne w stosunku do dorosłych. Dzieci z obniżoną samooceną, są zrezygnowane, bierne, z niskim poczuciem wartości, apatyczne, powolne, przygnębione. W przypadku osiągnięcia sukcesu nie przypisują go do siebie. Przesadnie reagują na krytykę i odrzucenie ze strony innych. Wycofują się z realizacji zadań, gdy napotkają jakiegokolwiek trudności.
- ✓ **nadwrażliwe- asteniczne**- skryte, powściągliwe. Stronią od towarzystwa, preferują zabawę samotną, unikają silnych bodźców. Izolują się od innych.

Dzieci obojętne uczuciowo pochodzą najczęściej z rodzin, które niedostatecznie zaspokajają ich potrzeby przywiązania i miłości.

Przyczyny:

- ✓ problemy rodzinne
- ✓ atmosfera w domu
- ✓ wadliwe metody wychowania
- ✓ odrzucenie emocjonalne dziecka
- ✓ niezaspokojenie potrzeb psychicznych (przywiązania, miłości)
- ✓ brak akceptacji i poczucia bezpieczeństwa u malucha
- ✓ nieustanna krytyka
- ✓ stosowanie kar cielesnych
- ✓ nadopiekuńczość
- ✓ brak samodzielności dziecka
- ✓ perfekcjonizm
- ✓ sytuacja traumatyczna (śmierć, rozwód, choroba)
- ✓ niekorzystne relacje z kolegami

Każde dziecko wymaga indywidualnego planu pomocy dostosowanej do jego możliwości.

Pomocne w terapii dziecka jest nieustanne stwarzanie możliwości nawiązania kontaktu z bliską osobą.

Metody terapii:

- ✓ kompleksowa terapia rodzinna
- ✓ atmosfera życzliwości i akceptacji
- ✓ twórczość plastyczna, terapia przez muzykę- ułatwia wyrażanie uczuć i odreagowanie przeżyć, sprzyja otworzeniu się przed innymi
- ✓ relaksacja mięśniowa- zmniejsza napięcie
- ✓ zabawy sensoryczne
- ✓ ćwiczenia ruchowo- mimiczne- gesty, pantomima, scenki

Problemy emocjonalne u dzieci są najczęściej powiązane z środowiskiem rodzinnym więc zaleca się kompleksową terapię dzieci i rodziców. Celem terapii rodzinnej jest uwrażliwienie rodziców na problemy dziecka, wsparcie w ich rozumieniu, zapobieganie powstawaniu i nasilaniu. Pomoc powinna być dwukierunkowa- obejmować pracę z dzieckiem i jego rodziną.

Propozycje ćwiczeń dla dzieci z objawami zubożenia uczuciowego:

- ✓ ćwiczenia relaksacyjne- pomocne w akceptacji samego siebie. Mają na celu budowanie pozytywnego wizerunku swojej osoby oraz wypieranie myśli niepożądanych na własny temat. Dziecko, które akceptuje siebie, potrafi również chronić swoją indywidualność i jej granice oraz wyznaczać ważne dla siebie cele.
- ✓ ćwiczenia dostrzegania swoich mocnych stron- umożliwiają zwrócenie uwagi dziecka na jego walory i zwiększenie stopnia samoakceptacji.
- ✓ ćwiczenia komunikacji- uczą zdolności niewerbalnego przekazywania informacji o swoich stanach emocjonalnych.
- ✓ ćwiczenia, w których dziecko odkrywa własne emocje-uczy dziecko troski o siebie, dostrzegania własnych potrzeb, radzenia sobie z porażką, świadomości swoich przeżyć. Maluch nabiera przekonania, że poradzi sobie w sytuacjach kryzysowych. Jednocześnie nabiera zaufania na dorosłego.

Literatura:

Anna Kozłowska „Zaburzenia emocjonalne dzieci w wieku szkolnym” Warszawa 1984